EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 6.11.2007
KOM(2007) 659 lõplik

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega sätestatakse endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga loodud ühinemispartnerluse põhimõtted, prioriteedid ja tingimused ning tunnistatakse kehtetuks otsus 2006/57/EÜ

(komisjoni esitatud)

SELETUSKIRI

19. ja 20. juunil 2003 Thessalonikis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu kiitis heaks Lääne-Balkanit käsitleva Thessaloniki arengukava, millega võeti kasutusele Euroopa partnerlused kui vahend, millega realiseerida Lääne-Balkani riikide Euroopa-suunalisi tulevikuväljavaateid.

Komisjoni 9. novembril 2005 esitatud ettepaneku põhjal võttis nõukogu 30. jaanuaril 2006 vastu endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga loodud, läbivaadatud Euroopa partnerluse. Partnerlustega nähakse ette lühikese ja keskmise tähtajaga prioriteedid. 17. detsembril 2005 kokku tulnud Euroopa Ülemkogu andis endisele Jugoslaavia Makedoonia Vabariigile kandidaatriigi staatuse.

Seepärast peab komisjon asjakohaseks esitada ettepanek ühinemispartnerluse loomiseks endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga. Käesolev uuendatud partnerlus põhineb nõukogu 22. märtsi 2004. aasta määrusel (EÜ) nr 533/2004 ja selles võetakse arvesse 2007. aasta eduaruandes kirjeldatud uusi arengusuundi. Selles loetletakse riigi edasiseks integreerumiseks Euroopa Liiduga tehtavate ettevalmistuste lühikese ja keskmise tähtajaga prioriteedid.

Ühinemispartnerluse elluviimiseks peaksid endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi pädevad ametiasutused välja töötama tegevuskava koos ajakava ja konkreetsete meetmetega, mida endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik kavatseb sel eesmärgil võtta. Komisjon jälgib prioriteetide elluviimist regulaarselt.

Ühinemispartnerluse prioriteedid on ühenduse finantsabi kavandamise aluseks. Abi andmist jätkatakse asjaomaste rahastamisvahendite, eelkõige nõukogu 17. juuli 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1085/2006 (millega luuakse ühinemiseelse abi rahastamisvahend) alusel.

Kavandataval nõukogu otsusel puudub finantsmõju. Eeltoodut arvesse võttes kutsub komisjon nõukogu üles võtma vastu lisatud nõukogu otsuse ettepaneku.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega sätestatakse endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga loodud ühinemispartnerluse põhimõtted, prioriteedid ja tingimused ning tunnistatakse kehtetuks otsus 2006/57/EÜ

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 22. märtsi 2004. aasta määrust (EÜ) nr 533/2004 Euroopa partnerluse loomise kohta stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi raames[1] (muudetud redaktsioon), eriti selle artiklit 2,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) 19. ja 20. juunil 2003 Thessalonikis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu kiitis heaks Euroopa partnerluste kasutuselevõtmise vahendina, millega realiseerida Lääne-Balkani riikide Euroopa-suunalisi tulevikuväljavaateid.

(2) Määruses (EÜ) nr 533/2004 on sätestatud, et partnerluste põhimõtteid, prioriteete ja tingimusi ning mis tahes hilisemaid muudatusi käsitlevaid otsuseid teeb nõukogu. Kõnealuses määruses on ka märgitud, et partnerluste järelmeetmed tagatakse stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi alusel loodud mehhanismide abil, eelkõige iga-aastaste eduaruannetega.

(3) 17. detsembril 2005 kokku tulnud Euroopa Ülemkogu andis endisele Jugoslaavia Makedoonia Vabariigile kandidaatriigi staatuse. Seepärast on tehtud ettepanek[2] muuta määrust (EÜ) nr 533/2004, et nimetada kõnealuse riigiga loodud Euroopa partnerlus ümber ühinemispartnerluseks.

(4) Komisjoni novembris 2005 esitatud ettepaneku põhjal võttis nõukogu 30. jaanuaril 2006 vastu endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga loodud teise ühinemispartnerluse[3].

---

1 ELT L 86, 24.3.2004, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 269/2006 (ELT L 47, 17.2.2006, lk 7).

2 Otsus XX/EÜ, [kuupäev] (ettepanek esitatud 6. novembril 2007).

3 Nõukogu otsus 2006/57/EÜ, 30. jaanuar 2006, millega sätestatakse endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga loodud Euroopa partnerluse põhimõtted, prioriteedid ja tingimused ning tunnistatakse kehtetuks otsus 2004/518/EÜ (ELT L 35, 7.2.2006, lk 32).

(5) Komisjoni dokumendis „Laienemisstrateegia ja peamised väljakutsed aastatel 2006–2007” osutati, et partnerlusi ajakohastatakse 2007. aasta lõpus.

(6) Nõukogu võttis 12. juunil 2006 vastu määruse (EÜ) nr 1085/2006 (millega luuakse ühinemiseelse abi rahastamisvahend)[4], millega uuendatakse ühinemiseks valmistuvatele riikidele finantsabi andmise raamistikku.

(7) Seepärast on asjakohane võtta vastu ühinemispartnerlus, millega ajakohastatakse praegust partnerlust, et määrata 2007. aasta eduaruande järelduste põhjal, mis käsitlevad endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi ettevalmistusi edasiseks integreerumiseks Euroopa Liiduga, kindlaks uued prioriteedid edasiseks tööks.

(8) Et edasist integreerumist Euroopa Liiduga ette valmistada, peaksid endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi pädevad ametiasutused välja töötama tegevuskava koos ajakava ja konkreetsete meetmetega käesoleva ühinemispartnerluse prioriteetide saavutamiseks.

(9) Otsus 2006/57/EÜ tuleks seepärast kehtetuks tunnistada,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga loodud ühinemispartnerluse põhimõtted, prioriteedid ja tingimused on sätestatud käesoleva otsuse lisas.

Artikkel 2

Ühinemispartnerluse rakendamist kontrollitakse stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi alusel loodud mehhanismide, eelkõige komisjoni esitatavate iga-aastaste eduaruannete abil.

Artikkel 3

Otsus 2006/57/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 4

Käesolev otsus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

[4] ELT L 210, 31.7.2006, lk 82.

LISA: ENDISE JUGOSLAAVIA MAKEDOONIA VABARIIGIGA LOODUD 2007. AASTA ÜHINEMISPARTNERLUS

1. SISSEJUHATUS

Euroopa Ülemkogu kiitis heaks Euroopa partnerluste kasutuselevõtmise vahendina, millega realiseerida Lääne-Balkani riikide Euroopa-suunalisi tulevikuväljavaateid. Kavandatud ühinemispartnerlusega ajakohastatakse 2006. aasta jaanuari Euroopa partnerlust komisjoni endist Jugoslaavia Makedoonia Vabariiki käsitleva 2007. aasta eduaruande järelduste põhjal. Selles määratakse kindlaks uued ja veel täitmata tegevusprioriteedid. Uusi prioriteete kohandatakse vastavalt riigi konkreetsetele vajadustele ja ettevalmistustasemele ning neid ajakohastatakse vajaduse korral. Ühinemispartnerluse prioriteetide saavutamiseks tuleb endisel Jugoslaavia Makedoonia Vabariigil töötada välja tegevuskava koos ajakava ja konkreetsete meetmetega. Partnerlusega antakse ka riigile juhised finantsabi andmise kohta.

2. PÕHIMÕTTED

Stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsess jääb Lääne-Balkani riikide Euroopale lähenemise raamistikuks kuni nende tulevase ühinemiseni ELiga. Endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi suhtes kindlaks määratud prioriteedid on seotud suutlikkusega täita 1993. aastal Kopenhaagenis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu kehtestatud kriteeriume ning stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessiks seatud tingimusi, eriti ülemkogu 29. aprilli 1997. aasta ning 21. ja 22. juuni 1999. aasta järeldustes, Zagrebi 24. novembri 2000. aasta tippkohtumise lõppdeklaratsioonis ja Thessaloniki arengukavas seatud tingimusi.

3. PRIORITEEDID

Käesolevas ühinemispartnerluses loetletud prioriteedid on valitud põhimõttel, et endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik suudaks need lähiaastatel reaalselt saavutada või märgatavalt nende suunas liikuda. Eristatakse lühikese tähtajaga prioriteete, mille täitmist oodatakse ühe kuni kahe aasta jooksul, ning keskmise tähtajaga prioriteete, mille täitmist oodatakse kolme kuni nelja aasta jooksul. Prioriteedid käsitlevad nii õigusakte kui ka nende rakendamist.

Prioriteete seades tuleb silmas pidada, et endisel Jugoslaavia Makedoonia Vabariigil on ka muid ülesandeid, mida ta peab täitma ja mis võivad saada mõne järgmise partnerluse prioriteetideks, võttes arvesse ka endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi edaspidi tehtavaid edusamme.

Peamised lühikese tähtajaga prioriteedid on kindlaks määratud ja rühmitatud loetelu alguses. Peamised prioriteedid ei ole esitatud tähtsuse järjekorras.

3.1. Lühikese tähtajaga prioriteedid

Peamised prioriteedid

– Tagada kõigi stabiliseerimis- ja assotsieerimislepinguga võetud kohustuste nõuetekohane rakendamine.

– Edendada demokraatlike institutsioonide raames konstruktiivset ja kaasavat dialoogi, eelkõige valdkondades, mis eeldavad konsensust kõigi parteide vahel.

– Tagada politseiseaduse tõhus rakendamine.

– Anda aru kohtureformide rakendamisel saavutatud jätkusuutlikust arengust ning tugevdada kohtusüsteemi sõltumatust ja üldist suutlikkust. Viia lõpule prokuratuuri reform ning nimetada ametisse kõik justiitsnõukogu liikmed.

– Anda aru korruptsioonivastast võitlust käsitlevate õigusaktide rakendamisel saavutatud jätkusuutlikkust arengust.

– Tagada, et avalike teenistujate värbamist ja karjääri ei mõjuta poliitiline surve, arendada edasi tulemuspõhist karjäärisüsteemi ning rakendada täielikult avaliku teenistuse seadust.

– Vähendada takistusi töökohtade loomisele ning osutada erilist tähelepanu noorte ja pikaajalisele töötusele.

– Edendada üldist ettevõtluskeskkonda, tugevdades selleks õigusriigi põhimõtteid ning reguleerivate ja järelevalveasutuste sõltumatust, kiirendades õigusmenetlusi ja jätkates omandiõiguste registreerimist.

Poliitilised kriteeriumid

Demokraatia ja õigusriik

– Jätkata Ohridi raamlepingu rakendamist, muu hulgas selleks, et edendada rahvusrühmade vahelist usaldust.

Parlament/valimised

– Tagada, et järgmised presidendi- ja kohalikud valimised korraldatakse vastavalt valimisseadustikule.

– Võtta kiiresti vastu otsused mis tahes eeskirjade eiramiste kohta valimistel ning määrata karistused, mis hoiavad ära edasised samalaadsed juhtumid.

– Edendada parlamendi suutlikkust, suurendades selleks eelkõige tema vahendeid.

Valitsus

– Tugevdada kohaliku tasandi haldusasutuste läbipaistvust ja vastutust. Tugevdada eelkõige sisekontrolli ja auditeerimist.

– Kehtestada kogu riigis rahuldav kohalike maksude kogumise standard.

– Arendada välja kohalike omavalitsuste suutlikkus hallata riigi omandis olevat maad.

– Tagada, et kohalike omavalitsuste personali hulk ja pädevus on piisav.

Avalik haldus

– Kehtestada tulemuspõhine karjäärisüsteem, et arendada riiklikul ja kohalikul tasandil välja vastutustundlik, tõhus ja professionaalne avalik haldus.

– Tagada avalike teenistujate eetikakoodeksi tõhus rakendamine.

– Tugevdada haldussuutlikkust, arendades selleks eelkõige välja strateegilise planeerimise ja poliitika kujundamise suutlikkus ja tõhustades koolitusi, ning töötada välja üldstrateegia avalike teenistujate koolitamiseks.

– Rakendada tõhusalt meetmeid, mis on vastu võetud halduse, eelkõige otsuste tegemise protsessi läbipaistvuse tagamiseks, ning edendada veelgi kodanikuühiskonna aktiivset osalemist halduses.

– Jätkata õiguskaitseasutuste reformide rakendamist.

Kohtusüsteem

– Arendada kohtunikke ja prokuröre koolitavas akadeemias edasi alg- ja täiendõpet.

– Viia lõpule uue kohtustruktuuri loomine ning anda sellele piisavad vahendid, et tagada selle täielik toimimine ja tõhustada seda.

– Tagada kohtuotsuste nõuetekohane ja täielik täitmine.

Korruptsioonivastane poliitika

– Tagada järelmeetmete võtmine riikliku korruptsioonivastase komisjoni ja riigikontrolli soovituste põhjal.

– Rakendada täielikult korruptsioonivastase riikide ühenduse (GRECO) soovitusi.

– Tugevdada haldussuutlikkust, mida on vaja parteide rahastamist ja valimiskampaaniaid käsitlevate eeskirjade rakendamiseks. Rikkumiste korral määrata tõhusad karistused.

– Võtta teatavate avalike teenistujate diskretsiooniõiguse läbivaatamise põhjal järelmeetmeid.

– Tagada üldsuse juurdepääsu teabele käsitleva seaduse täielik rakendamine.

Inimõigused ja vähemuste kaitse

– Täielikult täita Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni, piinamise ja ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise tõkestamise Euroopa komitee soovitusi ning rahvusvähemuste kaitse raamkonventsiooni.

– Rakendada täielikult eeskirju, mida kohaldatakse eetika, sisekontrolli, ametialaste ja inimõiguste standardite suhtes õiguskaitseasutustes, kohtus ja vanglate administratsioonis, sealhulgas korrapäraste koolituste kaudu.

– Tagada piisavad vahendid, et viia vanglatingimused vastavusse kõrgemate standarditega.

– Kehtestada tõhusad mehhanismid, et tuvastada riiklike ja mitteriiklike asutuste poolne isikute ja rühmade mis tahes vormis diskrimineerimine, teha selles küsimuses järelevalvet ja karistada diskrimineerimise eest.

– Ajakohastada ja rakendada rahvusvähemuste tasakaalustatud esindatust käsitlevat strateegiat, tagades selleks eelkõige piisavad vahendid ja kehtestades ettenähtud esindatuse saavutamata jätmise puhul tõhusad karistused.

– Edendada rahvusvähemuste liikmete juurdepääsu haridusele, õigusemõistmisele ja sotsiaalhoolekandele.

Piirkondlikud küsimused ja rahvusvahelised kohustused

– Jätkata täielikku koostööd endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtuga ning selleks, et saada nimetatud kohtust tagasi toimikuid, täita kõik vajalikud eeltingimused, mis tagaksid nõuetekohase menetluse.

– Jätkata stabiilsuspaktilt piirkondliku tasandi koostööraamistikule ülemineku protsessi ning Kesk-Euroopa vabakaubanduslepingu tõhusa rakendamise edendamist.

– Tagada heanaaberlikud suhted, suurendades selleks eelkõige jõupingutusi, et leida nimeprobleemile Kreekaga peetavate läbirääkimiste tulemusel kooskõlas ÜRO julgeolekunõukogu resolutsioonidega 817/93 ja 845/93 vastastikku vastuvõetav lahendus.

– Edendada koostööd naaberriikidega ning tagada selle tõhus elluviimine, eelkõige valdkondades, nagu piiriülene koostöö, organiseeritud kuritegevuse, ebaseadusliku kaubanduse ja salakaubaveo vastane võitlus, õigusalane koostöö, piirihaldus, isikute tagasivõtmine ning keskkond.

Majanduslikud kriteeriumid

– Jätkata maaomandi ja kinnisvara registreerimist ning tugevdada katastrit, et suurendada ettevõtjate õiguskindlust ja parandada turumajandusmehhanismide toimimist.

– Tõhustada avalikke teenuseid, eraldades selleks eelkõige täiendavaid vahendeid, et korraldada koolitusi ja ajakohastada praegust infrastruktuuri.

Võime võtta liikmesusest tulenevaid kohustusi

1. peatükk: kaupade vaba liikumine

– Võtta vastu horisontaalse raamistiku õigusaktid ja rakendada neid, et viia lõpule vajaliku infrastruktuuri väljatöötamine, ning tagada vastavushindamismenetlustes erinevate tegevustega (reguleerimine, standardimine, akrediteerimine, metroloogia, vastavushindamine ja turujärelevalve) seotud ülesannete lahusus.

– Koostada laiaulatuslik strateegia, mis sisaldab asjaomaste horisontaalsete organisatsioonide (standardimine, akrediteerimine, metroloogia ja turujärelevalve) eesmärke seoses *acquis*' rakendamisega ning millega nähakse ette tähtajad ja selged ülesanded seadusandlike meetmete kehtestamiseks ja tõhusaks rakendamiseks ning haldussuutlikkuse tugevdamiseks erinevates sektorites.

– Koostada EÜ asutamislepingu artiklitele 28–30 vastav tegevuskava, millega nähakse ette riiklike õigusaktide ja haldustavade riigisisese läbivaatamise, vastastikuse tunnustamise klauslite ning edasiste vajalike muudatustega seotud eesmärgid.

– Kiirendada Euroopa standardite kasutuselevõtmist ning teha jõupingutusi, et saada Euroopa standardiorganisatsioonide täisliikmeks.

3. peatükk: asutamisõigus ja teenuste osutamise vabadus

– Kaotada ELi füüsiliste ja juriidiliste isikute suhtes kehtivad tõkked, mis piiravad asutamisõigust ja piiriüleste teenuste osutamist.

– Teha õigusaktides vahet püsivas tegevuskohas teenuste osutamisel ja ajutisel teenuste osutamisel.

4. peatükk: kapitali vaba liikumine

– Tugevdada veelgi rahapesuvastase võitluse raamistikku, suurendades selleks eelkõige aruandvate asutuste teadlikkust ja saavutades asjaomastes asutustes usaldusväärse õigusaktide jõustamise.

– Teha edusamme kapitali liikumise suhtes kehtivate piirangute kõrvaldamisel.

5. peatükk: riigihanked

– Tugevdada kaebuste komisjoni, et näha ette tõhus parandusmeetmete süsteem.

6. peatükk: äriühinguõigus

– Töötada audiitorite ja auditeerimisettevõtjate jaoks välja tõhus ja sõltumatu kvaliteedi tagamise ja riikliku järelevalve süsteem. Tugevdada vastavat haldussuutlikkust.

7. peatükk: intellektuaalomandiõigus

– Valmistada ette riiklik strateegia ja tegevuskava käesolevas peatükis hõlmatud valdkondi käsitleva *acquis*' rakendamiseks ja jõustamiseks vajaliku suutlikkuse saavutamiseks, osutades erilist tähelepanu vajadusele pakkuda õiguskaitseasutustele, kohtunikele, prokuröridele ja tolliametnikele erikoolitust.

– Töötada välja teadlikkuse suurendamise kampaaniad ning parandada õiguskaitseasutuste vahelist ja kõigi asjaomaste sidusrühmade vahelist koostööd.

8. peatükk: konkurentsipoliitika

– Anda aru konkurentsi valdkonda käsitlevate õigusaktide jõustamisel saavutatud usaldusväärsest arengust ning keskenduda konkurentsiõiguse kõige olulisematele rikkumistele.

– Kehtestada tõhus riigiabi eelkontroll.

– Tugevdada konkurentsi kaitsmise komisjoni haldussuutlikkust ning tagada talle küllaldased rahalised vahendid ja piisav personal.

9. peatükk: finantsteenused

– Tugevdada rahandussektorit, eelkõige kindlustussektorit ja väärtpaberiturge käsitlevaid õigusakte ja järelevalveraamistikku, sealhulgas nende jõustamist.

– Tagada, et kindlustussektori sõltumatu järelevalveasutus hakkab tööle ning tal on nõuetekohane personal.

10. peatükk: infoühiskond ja meedia

– Lõpetada stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu rikkumine, võttes elektroonilise side sektori liberaliseerimise kohustuse täitmiseks kõik vajalikud meetmed, sealhulgas võtta vastu kõik vajalikud teisesed õigusaktid ja tugevdada veelgi reguleerivaid asutusi.

– Jõustada olulise turujõuga ettevõtjate konkurentsi soodustavad meetmed.

– Tugevdada elektroonilise side ja meedia valdkonda reguleerivate asutuste sõltumatust ja haldussuutlikkust.

– Tagada avalik-õigusliku ringhäälinguorganisatsiooni ja ringhäälingunõukogu stabiilne ja jätkusuutlik rahastamine.

11. peatükk: põllumajandus ja maaelu areng

– Kiirendada põllumajandusliku maa kinnistusraamatusse registreerimist.

– Tagada veatute ja usaldusväärsete põllumajanduslike andmete kogumine ja töötlemine.

– Jätkata ettevalmistusi, et luua kooskõlas ELi nõuete ja rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega tõhusad ja finantsiliselt usaldusväärsed makseasutused põllumajandusfondide juhtimiseks ja kontrollimiseks.

12. peatükk: toiduohutus, veterinaar- ja fütosanitaarpoliitika

– Jätkata õigusaktide vastavusseviimist veterinaar- ja fütosanitaaralase *acquis*'ga, keskendudes *acquis*'ga kooskõlas olevatele raamõigusaktidele.

– Jätkata veterinaarteenistuse suutlikkuse tugevdamist riiklikul ja kohalikul tasandil, et luua ELi nõuetega kokkusobiv kontrollisüsteem, eelkõige impordi kontrollimiseks.

– Tagada veiste identifitseerimise ja nende liikumise registreerimise süsteemi toimimine ning võtta kasutusele sigade, lammaste ja kitsede identifitseerimise süsteem.

– Jätkata loomahaiguste ja loomade tervisekontrolli süsteemide vastavusseviimist ELi õigusaktide ja institutsiooniliste nõuetega ning teatamiskohustuslike loomataudide situatsioonplaanidega.

– Hinnata põllumajanduslike toidutööstuste vastavust ELi nõuetele ning koostada selle alusel hiljem nimetatud tööstuste ajakohastamiskava.

14. peatükk: transpordipoliitika

– Jätkata Kagu-Euroopa transpordi piirkondliku tuumikvõrgu väljaarendamist käsitleva vastastikuse mõistmise memorandumi rakendamist ning tugevdada koostööd Kagu-Euroopa transpordi vaatluskeskusega.

– Jätkata õigusaktide vastavusseviimist maanteetranspordi *acquis*'ga, eelkõige valdkondades, nagu ohtlike kaupade vedu, turulepääs, sotsiaalsed tingimused, digitaalse sõidumeeriku rakendamine ja liiklusohutuse parandamine.

– Luua raudteesektoris reguleeriv asutus, kes on sõltumatu infrastruktuuri haldajast ja raudtee-ettevõtjatest, ning ohutusamet, kes vastutab ohutustunnistuste andmise eest. Viia ohtlike kaupade raudteevedu käsitlevad õigusaktid vastavusse ELi eeskirjadega. Tagada finantsiline stabiilsus, kompenseerides sellise reisijateveoteenuse osutamist, mis hõlmab avaliku teenindamise kohustust, ja vähendades võlga.

– Täita Euroopa ühise lennunduspiirkonna lepingu esimese üleminekuetapi raames võetud kohustused, sealhulgas rakendada asjakohaseid lennundust käsitlevaid õigusakte.

– Tugevdada tsiviillennundusameti haldussuutlikkust.

15. peatükk: energeetika

– Jätkata elektri ja gaasi siseturgu, energiatõhusust ja taastuvaid energiaallikaid käsitlevate õigusaktide vastavusseviimist *acquis*'ga, et avada energiaturg järk-järgult konkurentsile.

– Jätkata energia regulatiivkomisjoni sõltumatuse tugevdamist.

– Täita energiaühenduse lepingust tulenevad kohustused, mis on seotud *acquis*' täieliku rakendamisega gaasi ja elektri siseturu ning piiriülese elektrikaubanduse valdkonnas.

– Tugevdada haldussuutlikkust kõigis energiasektorites, sealhulgas energiaagentuuris energiatõhususe ja taastuvate energiaallikate valdkonnas.

– Rajada radioaktiivsetele materjalidele asjakohane hoidla.

– Tagada kiirgusohutusdirektoraadi nõuetekohane ja sõltumatu töö.

16. peatükk: maksustamine

– Tugevdada haldussuutlikkust maksualaste õigusaktide rakendamisel ja maksudest hoidumise vastu võitlemisel.

– Võtta struktuurimeetmeid, et kiiresti reformida kontrollimise põhimõtteid ja parandada kontrollimise suutlikkust.

– Töötada välja auditeerimise strateegia ja asjakohased IT-süsteemid.

– Järgida äriühingute maksustamise juhendi põhimõtteid ja tagada, et uued maksumeetmed vastavad neile põhimõtetele.

18. peatükk: statistika

– Tugevdada riigi statistikaameti suutlikkust, et tagada järgmise rahvaloenduse õigeaegne korraldamine ning võimaldada jätkuvalt arendada rahvamajanduse arvepidamist ja selle aluseks olevat statistikat, osutades erilist tähelepanu puudustele põllumajandus- ja ettevõtlusstatistika kogumisel ja töötlemisel kooskõlas ELi standardite ja metoodikaga ning suurendades statistika esitamist Eurostatile.

– Viia lõpule statistilise ettevõtlusregistri ja põllumajandusettevõtete registri loomine, sealhulgas töötada välja korraldus, millega tagatakse ajakohastatud teave registrites.

19. peatükk: tööhõive ja sotsiaalpoliitika

– Jätkata *acquis*' ülevõtmist ning tugevdada asjaomaseid haldus- ja jõustamisstruktuure, sealhulgas tööinspektsiooni.

– Tagada haldussuutlikkus sotsiaalse kaasamise ja sotsiaalse kaitse poliitika rakendamiseks.

– Tagada toimiv ja esinduslik sotsiaalne dialoog.

– Teha täiendavaid edusamme puudega inimeste olukorra parandamiseks.

20. peatükk: ettevõtlus- ja tööstuspoliitika

– Koostada tööstusstrateegia, mis soodustab majanduskasvu ja innovatsiooni, ning rakendada seda.

– Hakata süstemaatiliselt hindama uute õigusaktide mõju ettevõtetele.

– Tugevdada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate talituse ja ameti vahendeid ning tagada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate strateegia, tegevuskava ja Euroopa väikeettevõtete harta rakendamine.

– Jätkata õiguskeskkonna lihtsustamist, tunnistada kiirendatud korras kehtetuks tarbetud õigusaktid, vähendada äritegevust takistavaid bürokraatlikke tõkkeid ja hakata hindama õiguslikku mõju.

22. peatükk: regionaalpoliitika ja struktuurivahendite koordineerimine

– Tugevdada eelkõige ministeeriumides institutsiooniliste struktuuride loomist ja haldussuutlikkust sellistes valdkondades nagu programmitöö, projektide ettevalmistamine, järelevalve, hindamine ning finantsjuhtimine ja -kontroll, et rakendada ELi ühinemiseelseid programme ühenduse ühtekuuluvuspoliitika rakendamise ettevalmistamiseks.

– Viia lõpule riikliku regionaalarengu strateegia koostamine.

23. peatükk: kohtusüsteem ja põhiõigused

– Rakendada isikuandmete kaitse riiklikku seadust. Kirjutada alla Euroopa Nõukogu isikuandmete automatiseeritud töötlemisel isiku kaitse konventsiooni lisaprotokollile seoses järelevalveasutuste ja piiriülese andmevooga ning ratifitseerida see.

– *Muud prioriteedid on nimetatud poliitiliste kriteeriumide peatükis.*

24. peatükk: õigus, vabadus ja turvalisus

– Jätkata integreeritud piirihalduse tegevuskava rakendamist, töötada välja piirihalduse peamised andmebaasid ja tagada nende ühendatus, ajakohastada dokumentide analüüsi ja piiride valvamise seadmeid, võtta kasutusele kõrge kvaliteediga reisi- ja isikut tõendavad dokumendid ning pakkuda personalile täiendavat koolitust.

– Tagada piisav rahastamine ja koolitus politseireformi rakendamiseks, tugevdada politseiasutuste vahelist ning politsei ja teiste õiguskaitseasutuste vahelist kooskõlastamist ja koostööd ning tugevdada kriminaalpolitsei ja prokuröride vahelist koostööd.

– Töötada politseis välja laiaulatuslik inimressursse ja väljaõpet käsitlev strateegia ja rakendada seda ning ajakohastada politseis kasutusel olevaid seadmeid.

– Tugevdada veelgi organiseeritud kuritegevuse vastast võitlust, kasutades selleks paremini uurimise erimeetmeid ning andes õigeaegselt rahvusvahelisi vahistamismäärusi (sealhulgas arvutikuritegevuse valdkonnas, osutades erilist tähelepanu lapspornole) ja tehes nende üle järelevalvet, ning luua asutustevaheline integreeritud jälitussüsteem, et võidelda organiseeritud kuritegevuse, sealhulgas inimkaubanduse, relvade ja narkootikumidega kauplemise vastu.

– Suurendada jõupingutusi inimkaubanduse vastu võitlemist käsitleva riikliku tegevuskava rakendamiseks ning tugevdada arvutikuritegevuse uurimise suutlikkust.

– Rakendada EÜ ja endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi tagasivõtmislepingut ning pidada endist Jugoslaavia Makedoonia Vabariiki läbivate rändajate päritoluriikidega läbirääkimisi tagasivõtmislepingute üle.

– Hoogustada selliste õigusaktide kehtestamise protsessi, millega tagatakse (rahvusvahelist) kaitset vajavate isikute õigused.

– Tagada varjupaiga- ja välismaalaste seaduse vastavus asjakohase *acquis*'ga.

25. peatükk: teadus- ja uurimistegevus

– Tugevdada uurimisalast ja tehnoloogia arendamise suutlikkust, et tagada edukas osalus ühenduse raamprogrammides.

– Alustada sidusa teaduspoliitika väljatöötamist ja võtta meetmeid integreerumiseks Euroopa teadusruumi.

26. peatükk: haridus ja kultuur

– Viia lõpule elukestva õppe programmi ja programmi „Aktiivsed noored" rakendamiseks vajalik õigus- ja haldusraamistik ning tugevdada rakendusasutusi.

27. peatükk: keskkond

– Jätkata õigusaktide vastavusseviimist *acquis*'ga, eelkõige õhu kvaliteedi, jäätmekäitluse ning vee kvaliteedi valdkonnas, ning parandada märkimisväärselt õigusaktide rakendamist ja keskkonnaseiret.

– Tugevdada keskkonnainspektsiooni ja teisi täitevasutusi, anda aru õigusaktide jõustamisel saavutatud usaldusväärsest arengust ning tagada, et trahve ja muid karistusi kohaldatakse tõhusalt ning neil on hoiatav mõju.

– Tugevdada haldussuutlikkust riiklikul ja kohalikul tasandil ning parandada keskkonnaga seotud küsimuste eest vastutavate haldusasutuste vahelist kooskõlastamist.

– Valmistada ette strateegilised tegevuskavad, sealhulgas finantsstrateegiad, ning töötada välja riiklik jäätmekäitlusstrateegia ja vastav tegevuskava.

– Töötada prognoositavate vastavusseviimise kulude põhjal välja keskkonnainvesteeringuid käsitlev strateegia.

– Integreerida keskkonnakaitsenõuded muude valdkondade põhimõtetesse, arendades selleks eelkõige keskkonnamõju hindamist.

– Suurendada investeeringuid keskkonnainfrastruktuuri, osutades erilist tähelepanu reoveekogumisele ja -käitlusele, joogiveega varustamisele, õhu saastatuse vastu võitlemisele ja jäätmekäitlusele.

29. peatükk: tolliliit

– Tugevdada haldussuutlikkust tollialaste õigusaktide rakendamisel ja piiriüleste kuritegude vastu võitlemisel.

– Jätkata õigusaktide ja menetluste vastavusseviimist *acquis*'ga, eelkõige transiidi ja tariifikvootide jagamise valdkonnas.

– Viia tehnoloogia/tööstuse arendamise piirkondade seadus vastavusse *acquis*'ga.

31. peatükk: välis-, julgeoleku- ja kaitsepoliitika

– Rakendada õigusakte ühise seisukoha jõustamiseks rahvusvaheliste piiravate meetmete valdkonnas.

32. peatükk: finantskontroll

– Vaadata läbi avaliku sektori sisefinantskontrolli strateegiat käsitlev dokument ning esitada avaliku sektori sisefinantskontrolli ja -auditit käsitlevad seadused, et muuta selline kontroll ja praegused õigusaktid laiaulatuslikuks ja sidusaks, ning ajakohastada nimetatud kontrolliga seotud keskmise tähtajaga prioriteetide rakendamise tegevuskava.

– Viia lõpule siseauditiüksuste loomine riigiasutustes, luua samalaadsed üksused vajaduse korral kohaliku omavalitsuse tasandil ning tagada neile piisav personal, koolitus ja seadmed.

– Töötada välja tõhusad juhtimis-, järelevalve-, kontrolli- ja auditisüsteemid, mida on vaja programmide detsentraliseeritud rakendamiseks ELi ühinemiseelsete mehhanismide raames.

– Suurendada riigikontrolli tegevuse ja eelarve sõltumatust ning tagada tema aruannete järeldustele tuginevate järelmeetmete võtmine.

3.2. Keskmise tähtajaga prioriteedid

<u>Poliitilised kriteeriumid</u>

Demokraatia ja õigusriik

Valitsus

– Viia lõpule detsentraliseerimisprotsess.

Avalik haldus

– Tugevdada veelgi haldussuutlikkust, et rakendada stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingut.

Korruptsioonivastane poliitika

– Viia lõpule korruptsioonivastast võitlust käsitleva strateegia rakendamine.

– Jõustada huvide konflikti vältimisega seotud määrused kooskõlas rahvusvaheliste standarditega.

Inimõigused ja vähemuste kaitse

– Edendada veelgi inimõiguste austamist õiguskaitseasutustes, kinnipidamisasutustes ja vanglates.

– Jätkata rahvusvähemuste tasakaalustatud esindatuse strateegia rakendamist.

Piirkondlikud küsimused ja rahvusvahelised kohustused

– Edendada piirkondlikku dialoogi, stabiilsust, heanaaberlikkust ja koostööd.

Majanduslikud kriteeriumid

– Tõhustada jõupingutusi elektrituru jätkusuutlikkuse tagamiseks, et täita riigi võetud liberaliseerimise kohustust, kõrvaldades selleks praegused moonutused, mis on tekkinud kulupõhisest hinnast madalama hinna tõttu, ning tugevdades reguleerivaid asutusi ja füüsilist infrastruktuuri.

– Tõhustada riiklikke kulutusi, parandades selleks avaliku sektori keskmise tähtajaga kavade väljatöötamise suutlikkust ning parandades eelarve täitmist. Jätkata hariduse kvaliteedi parandamist, rahastades haridusvaldkonna hiljutiste reformide täielikuks rakendamiseks vajaliku infrastruktuuri ja personaliga seotud järelmeetmeid.

– Jätkata tööturu olukorra parandamist ning vähendada töötust, võttes selleks eelkõige täiendavaid, noorte ja pikaajalisele töötusele suunatud meetmeid ning ajakohastades sotsiaalkindlustus- ja haridussüsteemi.

– Jätkata jõupingutusi, et integreerida mitteametlik sektor ametlikku majandusse.

– Ajakohastada riigi infrastruktuuri, eelkõige energeetika ja transpordi valdkonnas, et tugevdada majanduse konkurentsivõimet tervikuna.

Võime võtta liikmesusest tulenevaid kohustusi

1. peatükk: kaupade vaba liikumine

– Arendada kooskõlas *acquis*'ga välja turu järelevalvestruktuur.

3. peatükk: asutamisõigus ja teenuste osutamise vabadus

– Viia kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise vallas õigusaktid, sealhulgas koolitust käsitlevad sätted, vastavusse ELi *acquis*'ga ning arendada välja nõutavad haldusstruktuurid.

– Viia õigusaktid vastavusse postiteenuseid käsitlev *acquis*'ga, sealhulgas luua sõltumatu riiklik reguleeriv asutus.

5. peatükk: riigihanked

– Saavutada täielikult toimivad riigihankestruktuurid, mis tagavad, et riigihankemenetlused viiakse ellu täielikus kooskõlas EÜ standarditega. Arendada välja e-riigihanked.

7. peatükk: intellektuaalomandiõigus

– Arendada välja suutlikkus, mida on vaja *acquis*' rakendamiseks ja jõustamiseks igas käesolevas peatükis nimetatud valdkonnas, ning anda rahuldavalt aru saavutatud edust piraatluse ja võltsimise uurimises, nende eest süüdistuste esitamises ning nende kohtus menetlemises.

8. peatükk: konkurentsipoliitika

– Jätkata õigusaktide vastavusseviimist ELi konkurentsi- ja riigiabialase *acquis*'ga.

– Parandada õigusaktide jõustamist konkurentsi ja riigiabi kontrolli valdkonnas.

– Suurendada valitsusasutuste, ettevõtjate ja avalikkuse teadlikkust.

9. peatükk: finantsteenused

– Anda usaldusväärselt aru saavutatud edust liikluskindlustuseta liiklemise vastases võitluses.

– Jätkata finantsteenuste valdkonna õigusaktide vastavusseviimist ELi õigusaktidega.

11. peatükk: põllumajandus ja maaelu areng

– Suurendada põllumajandushalduse suutlikkust, viia lõpule ühise põllumajanduspoliitika juhtimismehhanismide, eelkõige ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi jõustamise ja praktilise kohaldamise ettevalmistused ning tagada toimiv maatükkide identifitseerimise süsteem.

12. peatükk: toiduohutus, veterinaar- ja fütosanitaarpoliitika

– Jätkata transmissiivseid spongioosseid entsefalopaatiaid ja loomseid kõrvalsaaduseid käsitlevate õigusaktide vastavusseviimist *acquis*'ga, rakendada ja kontrollida selliste õigusaktide täitmist ning luua vajalik kogumis- ja töötlemissüsteem.

– Luua nõuetekohase personaliga taimekaitseasutus. Jätkata fütosanitaarvaldkonna õigusaktide vastavusseviimist *acquis*'ga.

– Võtta vastu tegevuskava põllumajanduslike toidutööstuste ajakohastamiseks ning alustada selle rakendamist.

– Tugevdada laborite suutlikkust toiduohutuse, veterinaar- ja fütosanitaarvaldkonnas.

14. peatükk: transpordipoliitika

– Viia lõpule maanteetranspordi valdkonna õigusaktide täielik vastavusseviimine *acquis*'ga (sealhulgas rakendada digitaalset sõidumeerikut), jätkata õigusaktide vastavusseviimist raudteealase *acquis´*ga (esimene ja teine raudteepakett ning koostalitlusvõime), saavutada õigusaktide täielik vastavus lennundusalase *acquis´*ga ning tagada vastavate õigusaktide jõuline täitmine.

– Täita Euroopa ühise lennunduspiirkonna lepingu teise üleminekuetapi raames võetud kohustused.

17. peatükk: majandus- ja rahanduspoliitika

– Viia õiguslik raamistik *acquis*'ga vastavusse, et tagada keskpanga täielik sõltumatus.

18. peatükk: statistika

– Jätkata kõikide statistikavaldkondade arendamist, saavutada olulistes valdkondades täielik ühtlustamine seoses andmesageduse, ulatuse, liigituse, õigeaegsuse ja kvaliteediga ning kehtestada ühtne haldus- ja kogumissüsteem.

– Luua hästi koordineeritud riiklik statistikasüsteem.

19. peatükk: tööhõive ja sotsiaalpoliitika

– Töötada välja sotsiaalse dialoogi alaline mehhanism.

– Töötada välja pikaaegne sotsiaalse kaasamise poliitika ning edendada ebasoodsas olukorras olevate rühmade juurdepääsu tööturule.

– Edendada sotsiaalkaitsepoliitikat.

– Töötada välja mehhanismid puudega inimeste olukorra jälgimiseks.

20. peatükk: ettevõtlus- ja tööstuspoliitika

– Jätkata väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate tugimehhanismide väljaarendamist ning parandada selliste ettevõtjate juurdepääsu finantsteenustele. Koostada tööstusstrateegia, mis soodustab majanduskasvu ja innovatsiooni, ning rakendada seda.

– Kaaluda ettevõtlusalase hariduse süvalaiendamist käsitleva strateegia väljatöötamist edukate katseprojektide alusel, mille elluviimist toetavad rahastajad.

22. peatükk: regionaalpoliitika ja struktuurivahendite koordineerimine

– Tugevdada riiklikul tasandil haldussuutlikkust ning arendada see välja piirkondlikul ja kohalikul tasandil. Tagada selge vastutusalade jaotus ning tugevdada määratud rakendusasutuste/-struktuuride, sealhulgas kohalike asutuste omavahelist kooskõlastamist.

24. peatükk: õigus, vabadus ja turvalisus

– Tagada varjupaiga- ja sisserände valdkonna õigusaktide vastavusseviimine *acquis*'ga.

25. peatükk: teadus- ja uurimistegevus

– Kohaldada ühtset teaduspoliitikat.

26. peatükk: haridus ja kultuur

– Jätkata jõupingutusi, et parandada hariduse, sealhulgas alghariduse kvaliteeti, luua ajakohane kutsehariduse ja täiendõppe süsteem, siduda kõrgharidusvaldkond tööturu- ja majandusvajadustega ning edendada kõrgharidussüsteemis piirkondlikku koostööd.

27. peatükk: keskkond

– Jätkata keskkonnakaitsenõuete integreerimist muude valdkondade põhimõtetesse, eelkõige keskkonnamõju hindamise arendamise kaudu.

– Suurendada veelgi investeeringuid keskkonnainfrastruktuuri, osutades erilist tähelepanu reoveekogumisele ja -käitlusele, joogiveega varustamisele, õhu saastatuse vastu võitlemisele ja jäätmekäitlusele.

28. peatükk: tarbijakaitse ja tervishoid

– Viia lõpule tarbijakaitse valdkonna õigusaktide vastavusseviimine ELi *acquis*'ga ning tugevdada tõhusaks turujärelevalveks vajalikku haldussuutlikkust.

– Jätkata õigusaktide vastavusseviimist ELi rahvatervisepoliitika alase *acquis*'ga, eelkõige valdkondades, mis on seotud tubaka, vere, kudede ja rakkude ning nakkushaigustega. Tugevdada rahvatervise valdkonnas institutsionaalset, haldus- ja finantssuutlikkust.

– Töötada vaimse tervise valdkonnas välja kohalikud teenused kui alternatiiv institutsionaliseeritusele ning tagada piisavate finantsvahendite eraldamine vaimsele tervishoiule.

31. peatükk: välis-, julgeoleku- ja kaitsepoliitika

– Viia Ameerika Ühendriikidega sõlmitud leping, milles käsitletakse isiku Rahvusvahelisele Kriminaalkohtule üleandmise tingimusi, vastavusse ELi põhimõtetega, mille võttis vastu 2002. aasta septembris kokku tulnud Euroopa Ülemkogu.

32. peatükk: finantskontroll

– Jätkata ELi avaliku sektori sisefinantskontrolli mudeli (juhtide detsentraliseeritud vastutus ja sõltumatu siseaudit) väljatöötamist ja rakendada seda sidusate õigusaktide ja piisava institutsionaalse suutlikkuse kaudu rahandusministeeriumi juhtimisel.

– Jätkata riigikontrolli tegevusvõime ning tema tegevuse ja eelarve sõltumatuse tugevdamist.

– Rakendada menetlusi ja haldussuutlikkust, et tagada EÜ finantshuvide tõhus kaitse.

4. PROGRAMMITÖÖ

Stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi alusel antakse ühenduse abi Lääne-Balkani riikidele olemasolevate rahastamisvahendite raames, eelkõige vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 1085/2006 ning enne 2007. aastat vastuvõetud programmide puhul vastavalt nõukogu 5. detsembri 2000. aasta määrusele (EÜ) nr 2666/2000[5]. Rahastamislepingud on õiguslikuks aluseks konkreetsete programmide rakendamisele. Seepärast ei ole käesoleval otsusel finantsmõju. Endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik võib taotleda rahastamist mitut riiki hõlmavatest ja horisontaalprogrammidest.

[5] EÜT L 306, 7.12.2000, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 2112/2005 (ELT L 344, 27.12.2005, lk 23).

5. TINGIMUSLIKKUS

Lääne-Balkani riikidele antava abi tingimuseks on Kopenhaageni kriteeriumide, stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu nõuete ning käesoleva ühinemispartnerluse konkreetsete prioriteetide täitmisel tehtavad edusammud. Nende tingimuste mittetäitmise korral võib nõukogu võtta asjakohaseid meetmeid nõukogu määruse (EÜ) nr 1085/2006 artikli 21 alusel ning enne 2007. aastat vastuvõetud programmide puhul määruse (EÜ) nr 2666/2000 artikli 5 alusel. Abi suhtes kohaldatakse ka nõukogu 29. aprilli 1997. aasta järeldustes kindlaks määratud tingimusi, milles käsitletakse eelkõige abisaaja kohustust korraldada demokraatlikke, majanduslikke ja institutsionaalseid reforme. Iga-aastased programmid sisaldavad ka eritingimusi. Rahastamisotsustele järgneb endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga sõlmitav rahastamisleping.

6. JÄRELEVALVE

Ühinemispartnerluse rakendamist kontrollitakse stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi alusel kehtestatud mehhanismide, eelkõige komisjoni esitatavate iga-aastaste aruannete kaudu.